

**ARVONLISÄVEROTUS MAAHANTUONNISSA JA
YHTEISÖHANKINNASSA**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, Liiketalous

Syksy, 2019

Teemu Kuusela

Liiketalous

Visamäki

Tekijä	Teemu Kuusela	Vuosi 2019
Työn nimi	Arvonlisäverotus maahantuonnissa ja yhteisöhankinnassa	
Työn ohjaaja/t	Ari Sarviharju	

TIIVISTELMÄ

Työn tavoitteena oli antaa kattava tietopohja arvonlisäverotuksesta painottuen kuitenkin lähemmin maahantuonnin ja yhteisöhankinnan arvonlisäverotukseen. Työ tutkii ja esimerkkien avulla havainnollistaa ulkomaan hankintojen kirjanpidollista käsittelyä.

Maahantuonnin eli Euroopan ulkopuolelta hankittujen tavaroiden arvonlisäverokäsittely muuttui vuonna 2018, minkä seurauksena arvonlisäveroa ei peri enää tulli, vaan yritykset ilmoittavat ne oma-aloitteisesti verohallinnolle. Muutoksen myötä kirjanpitokäsittelyn tarvitsi myös uusiutua.

Työ paneutuu myös yrityksen arvonlisäveron olennaiseen osa-alueeseen eli arvonlisäveron ilmoittamiseen. Vero ilmoitetaan veroilmoituslomakkeella verohallinnon OmaVero-verkkopalvelussa, jossa yritys pystyy seuraamaan omaa verotustaan.

Toiminnallisessa osuudessa nämä kaikki teoriaosuuden osat eli maahantuonti, yhteisöhankinta ja veroilmoitus yhdistyivät, kun toimeksiantajayritykselle suoritettiin kirjanpidon kirjaukset ulkomaanhankinnoista sekä tehtiin arvonlisäveroilmoitus. Toimeksiantajayritys oli Kuusela & Kuusela avoin yhtiö, joka maahantuo ja myy perhokalastustuotteita verkkokaupassa.

Maahantuonnin arvonlisäveron muuttuminen oma-aloitteiseksi on yrityksen kannalta positiivinen. Kirjanpidossa maahantuonnin kirjaukset ovat yhteisöhankintakirjauksia selkeästi monimutkaisempia. Arvonlisäverotukseen liittyy yleisesti paljon säännöksiä ja ohjeita, joita yrityksen tulee noudata, kuten verottomuudet ja vähennyskelpoisuudet.

Avainsanat Arvonlisävero, Maahantuonti, yhteisöhankinta, Arvonlisäveroilmoitus, OmaVero-palvelu

Sivut 37 sivua, joista liitteitä 0 sivua

Business Administration
Visamäki

Author	Teemu Kuusela	Year 2019
Subject	Value added tax on importation and intra-Community acquisitions	
Supervisors	Ari Sarviharju	

ABSTRACT

The aim of the thesis is to provide comprehensive knowledge based on value added tax (VAT). The work focuses closer on VAT of importing and intra-Community acquisitions. The work examines and illustrates the accounting practices of foreign purchases.

VAT treatment of importing was changed in 2018, which means that customs will no longer be responsible of companies' VAT from imports. After the change a responsible authority is tax administration. Companies are obligated to fill tax return sheet for the tax administration.

Intra-Community acquisitions mean that goods and services are bought from the European union. Intra-Community acquisition differs from importation because it does not require a customs declaration and is therefore simpler in accounting terms. The work also focuses on the essential element of corporate VAT which is the reporting of VAT. The tax is reported on the tax return form on the tax administration's OwnTax-online service.

In a functional part of the thesis, all the elements of the theoretical parts, import, intra-Community acquisition and tax return, are combined. Accounting records of foreign purchases are made for the contracting company as well as a VAT return form on tax administration's OwnTax. The contracting company is Kuusela & Kuusela Open Company, which imports and sells fly fishing products online.

Change for turning import VAT to be reported with the tax administration is positive for the business. In accounting, import entries are clearly more complex than intra-Community acquisition entries. A VAT generally has many regulations and guidelines that a company must follow, such as tax exemptions and deductibility.

Keywords Value added tax, Import, Intra-Community acquisitions, VAT return

Pages 37 pages including appendices 0 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	ARVONLISÄVEROTUS.....	3
3	ARVONLISÄVEROTUS MAAHANTUONNISSA JA YHTEISÖHANKINNASSA.....	6
3.1	Maahantuonti.....	6
3.2	Yhteisöhankinta.....	8
3.3	Kolmikantakauppa.....	9
3.4	Poikkeukset	10
4	ARVONLISÄVERO KIRJANPIDOSSA.....	12
4.1	Lakisäädökset	12
4.2	Maahantuonnin kirjaaminen.....	13
4.3	Yhteisöhankinnan kirjaaminen.....	14
4.4	Omavero-tapahtumien kirjaaminen	16
5	ARVONLISÄVERON ILMOITTAMINEN	18
5.1	Ohjeet ja säännökset.....	18
5.2	OmaVero-palvelu	20
5.3	Alarajahuojennus	20
6	ARVONLISÄVEROTOIMIEN SUORITTAMINEN MAAHANTUONTIYRITYKSELLE.....	22
6.1	Tositteet	22
6.2	Kirjanpito-ohjelmien automaatio.....	23
6.3	Maahantuonti Keniasta.....	24
6.4	Yhteisöhankinta Saksasta	25
6.5	Arvonlisäveron ilmoittaminen Omavero-palvelussa.....	26
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	29
	LÄHTEET	31

1 JOHDANTO

Vuonna 2018 arvonlisäveroa maksettiin verohallinnolle 22 miljardia euroa, mikä on merkittävä osa Suomen valtion verotuloista. Tilastokeskuksen mukaan se on jopa 21,5% kaikista Suomen veroista ja veroluonteisista mak-suista, joita oli yhteensä 99 miljardia euroa. (Veromaksajat, 2019)

Tässä opinnäytetyössä käsitellään arvonlisäverotusta Suomessa ja paneu-dutaan maahantuonnin ja yhteisöhankinnan eli Euroopan ulkopuolisten ja sisäisten hankintojen arvonlisäverotukseen. Arvonlisävero on kulutusvero, jota maksaa jokainen arvonlisäverovelvollinen yritys Suomessa, joten aihe on ajankohtainen monelle aloittavalle yrittäjälle ja arvonlisäveroon pereh-tyvälle henkilölle. Arvonlisäveroon liittyy monia sääntöjä, lukuja ja aikatau-luja, joita yrittäjän täytyy tietää. Tämä työ antaa ohjeistusta arvonlisävero-tuksellisiin kysymyksiin yleisellä tasolla ja perehtyy maahantuonnin ja yh-teisökaupan arvonlisäverotukseen.

Työssä käydään läpi yrityksen ulkomaan hankintojen arvonlisäverotusta kirjanpidon näkökulmasta. Maahantuonnin ja yhteisökaupan arvonlisäve-rokäsittely ja säännökset ovat erilaisia, mikä tulee ilmi opinnäytetyössä Näin ollen työstä on apua taloushallinnon kehittämisessä ja maahantuon-tiyrityksen taloushallinnon toteuttamisessa. Tiliristikoesimerkkien avulla esitetyt kirjaukset helpottavat kirjanpidon kirjausten ymmärtämistä ja hahmottamista.

Teoriaosuuden tavoitteena on antaa mahdollisimman uutta informaatiota arvonlisäverotuksesta ja sen säädöksistä hyödyntämällä laadukasta ja uutta teoriapohjaa. Työssä on hyödynnetty muun muassa verohallinnon verkkosivuilta saatua ajantasaista tietoa arvonlisäverotuksesta sekä useita kirjallisia lähteitä.

Opinnäytetyön tavoitteena on vastata kysymyksiin:

- Miten maahantuonti ja sen arvonlisävero käsitellään kirjanpi-dossa?
- Miten arvonlisävero ilmoitetaan?
- Miten arvonlisäveroilmoitus ja maksu käsitellään kirjanpidossa?

Opinnäytetyön toimeksiantajayritys on Kuusela & Kuusela avoin yhtiö, jonka toimiala on verkkokauppatoiminta. Yrityksen perhostore.fi-verkkosi-vuilla myydään perhokalastustuotteita, joita yritys tilaa ulkomailta muun muassa Keniasta, Kiinasta ja Saksasta.

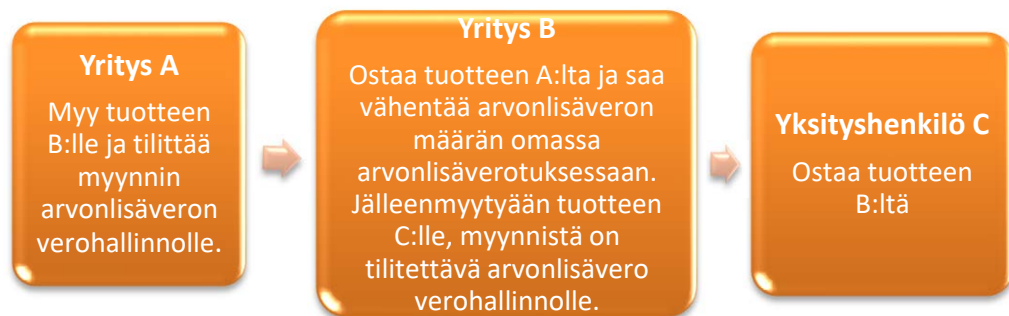
Toiminnallisessa osuudessa käsitellään yrityksen ulkomaan hankintojen arvonlisäverotusta ja sen kirjaamista kirjanpitoon. Työssä käsitellään kahta ulkomaanostoa, joista toinen on Euroopan yhteisön ulkopuolelta ja toinen yhteisön sisältä. Näin ollen toiminnallisessa osuudessa käsitellään sekä yhteisökauppaa että maahantuontia. Arvonlisäverovelvollisen yrityksen pitää ilmoittaa ja maksaa verot verohallinnolle, joten toiminnallisessa osuudessa käsitellään myös veroilmoituksen tekeminen ja veron maksu verohallinnon verkkopalvelussa OmaVerossa.

Toiminnallisessa osuudessa hyödynnetään teoriaosuudessa käytettyä tietoa kirjanpidon kirjauksista eli tutkimusmenetelmänä toimii lähdeaineiston tutkiminen ja hyödyntäminen toiminnallisen työn toteuttamiseksi. Toiminnallisessa osuudessa tehdyt kirjaukset perustuvat siis teoriaosuudessa läpikäytyyn tietoon.

2 ARVONLISÄVEROTUS

Arvonlisävero on kulutusvero, jota yritykset maksavat valtiolle myynnistään. Myynti on arvonlisäverollista silloin, kun se tapahtuu liiketoiminnan muodossa Suomessa. Liiketoiminnan muoto käsitteenä ei ole yksiselitteinen, mutta myynti on liiketoiminnan muodossa suoritettua silloin, kun siitä saadaan vastiketta. Lisäksi vastikkeella tulee olla välitön yhteys myytyyn tavarahan tai palveluun eli vastike on suoritettu juuri ostettua tavaraa tai palvelua varten. Arvonlisävero maksetaan myös tavaran maahantuonnista ja yhteisöhankinnoista. (Huhtala, 2018, s. 21-22)

Jotta arvonlisävero ei kertaantuisi aina kun tavara vaihtaa omistajaa, Suomessa on käytössä laaja vähennysjärjestelmä. Yritys saa vähentää maksettavasta arvonlisäverosta kaikki arvonlisäverollista toimintaa varten hankitut tuotantopanokset. Vähennysjärjestelmän avulla yritys tilittää valtiolle vain myyntien arvonlisäveron ja hankintojen arvonlisäveron erotuksen. (Huhtala, 2018, s. 646)

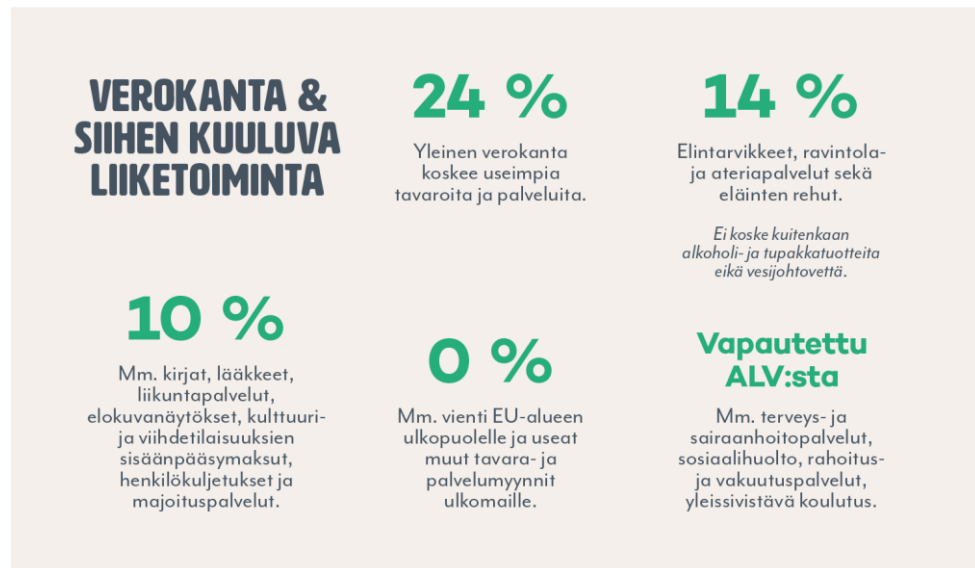
Kuva 1. Arvonlisäveron vähennysjärjestelmä (mukailtu Huhtala, 2018, s. 646)

Arvonlisävero on lisätty automaattisesti tuotteen myyntihintaan. Sen määrä on eroteltu kuitissa, jossa näkyy myös tuotteen tai palvelun arvonlisäverokanta. Yleinen arvonlisäverokanta on 24 prosenttia ja siihen kuuluu suurin osa tavaroista ja palveluista. 24 prosentin ryhmään kuuluu muun muassa käyttötavarat, elektroniikka ja korjauspalvelut ja moni muu tuote ja palvelu. (Verohallinto, 2018)

Verokantoja on yleisen kannan lisäksi 14 prosenttia, 10 prosenttia sekä nollaverokanta, jotka ovat alennettuja verokantoja. 14 prosentin verokantaan kuuluu elintarvikkeet, rehut ja ravintola- ja ateriapalvelut. 10 prosentin verokantaan kuuluu lääkkeet, kirjat, liikuntapalvelut, majoituspalvelut, kulttuuri- ja viihdenäytösten sisäänpääsymaksut, henkilökuljetukset ja vähintään kuukaudeksi tilatut lehdet. (Verohallinto, 2018)

Nollaverokanta liittyy lähinnä ulkomaan kauppaan. Esimerkiksi vienti EU:n ulkopuolelle ja tavaran myynti EU-maihin verovelvolliselle ostajalle

soveltaa nollaverokantaa. Kaikki liiketoiminta ei ole verovelvollista. Esimerkiksi sairaanhoito- ja terveydenhoitopalvelut jäävät kokonaan arvonlisäverotuksen ulkopuolelle. (Verohallinto, 2018)

Kuva 2. Arvonlisäveroprosentit 2019 (Y-tunnus, 2019)

Arvonlisäverotonta toimintaa ovat:

- terveyden- ja sairaanhoito
- sosiaalihuolto
- yleissivistävän koulutuksen ja ammattikoulutuksen palvelut
- rahoitus- ja vakuutuspalvelut
- arpajais- ja rahapelipalvelut
- tietyt esiintymispalkkiot
- tekijänoikeudet
- kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti ja vuokraus
- postin yleispalvelut.

(Verohallinto, 2019)

Suomessa suurin osa yrityksistä on arvonlisäverovelvollisia. Tämä tarkoittaa, että he ovat velvollisia maksamaan arvonlisäveron myynnistään. Yritys on arvonlisäverovelvollinen silloin kun se myy arvonlisäverollisia tuotteita tai palveluita yli 10 000 eurolla vuodessa. Tällöin yritys pitää rekisteröidä arvonlisäverorekisteriin. Jos liikevaihto on alle 10 000 euroa, yritys voi hakea vapaaehtoisesti arvonlisäverorekisteriin, jolloin se maksaa arvonlisäveron normaalisti. Arvonlisäverovelvollinen saa myös vähentää ostamansa arvonlisäverolliset tuotteet. (Verohallinto, 2019)

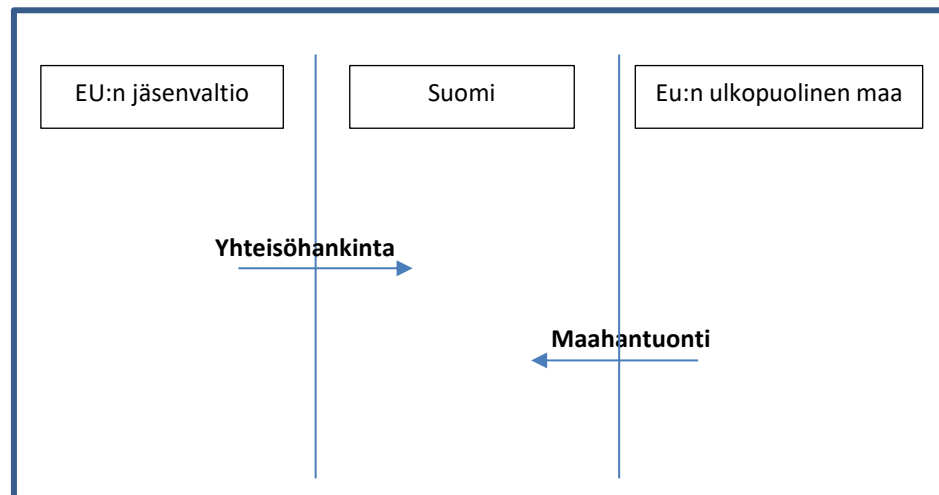
Kun yrityksen liikevaihto on alle 10 000 euroa, sitä kutsutaan vähäiseksi liike-toiminnaksi. Yrittäjän on itse arvioitava ylittääkö liikevaihto vähäisen liike-toiminnan rajaa. Rajaa laskiessa huomioidaan tavaroiden ja palveluiden arvonlisäverolliset myynnit ja verottomat myynnit. Käyttöomaisuuden myyntejä ei oteta huomioon. Jos yritys on päättänyt olla rekisteröimättä alv-rekisteriin, mutta liikevaihto ylittää 10 000 euroa, yrityksen on maksettava arvonlisävero koko myynnin määrästä ja rekisteröidyttävä takautuvasti. (Verohallinto, 2016)

Suomessa on käytössä arvonlisäveron alarajahuojennus, mikä tarkoittaa, että arvonlisäverovelvollinen pienyritys voi saada verohuojennuksen arvonlisäverosta. Huojennuksen suuruus riippuu yrityksen liikevaihdosta. (Verohallinto, 2019)

Arvonlisäveron perii verohallinto yrityksen oma-aloitteisen ilmoituksen perusteella. Yritys ilmoittaa tilitettävän arvonlisäveron määrän verohallinnon sähköisessä OmaVero-palvelussa. Arvonlisäveroilmoitus on sidoksissa kirjanpitoon, sillä veron määrä saadaan sieltä. Näin ollen kirjanpidosta vastaava henkilö vastaa useimmiten myös yrityksen veroilmoituksesta. (Yrityksen-perustaminen.net, 2019)

3 ARVONLISÄVEROTUS MAAHANTUONNISSA JA YHTEISÖHANKINNASSA

Ulkomailta tuotu tavara on joko tuontia tai yhteisökauppaa riippuen siitä, mistä maasta tavara on tuotu. Euroopasta tuotu tavara on yhteisökauppaa, koska se tuodaan Euroopan yhteisön sisäpuolelta. Sekä tuonnin että yhteisöhankinnan arvonlisävero on ilmoitettava verohallinnolle. (Verohallinto, 2017)

Kuva 3. Maahantuonti ja Yhteisöhankinta (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 614)

3.1 Maahantuonti

Maahantuonnilla tarkoitetaan arvonlisäverotuksessa tavaran tuontia Euroopan unionin veroalueen ulkopuolelta eli niin sanotuista kolmansista maista. EU-jäsenyys muutti käsitteen merkitystä ja jakoi perinteisen maahantuonnin käsitteen kahtia. Euroopan unionin veroalueen sisältä tapahtuvaa tuontia kutsutaan yhteisöhankinnaksi. (Juanto, 2018 s. 178)

Vuonna 2018 tuli voimaan uusi käytäntö, jonka mukaan maahantuonnin arvonlisäverotuksen toimivaltaisena viranomaisena toimii tietyiltä osin Verohallinto. Aikaisemmin arvonlisävero maahantuonnista on maksettu kaikissa tapauksissa tullille. Arvonlisäverorekisteriin merkityt maahantuojat ilmoittavat arvonlisäveron määrän oma-aloitteisesti OmaVero-palvelussa verohallinnolle. Muut kuten esimerkiksi yksityishenkilöt maksavat arvonlisäveron edelleen tullille. Jos maahantuojana on kuitenkin arvonlisäverorekisteriin merkitty luonnollinen henkilö, joka tuo tavaraa omaan käyttöön, toimivaltainen viranomainen on tässä tapauksessa tullit. (Hyttinen, 2018, s.117)

Oikeushenkilöiden tekemissä maahantuonneissa toimivaltainen viranomaismainen määräytyy sen mukaan, onko oikeushenkilö merkitty arvonlisäverorekisteriin tulli-ilmoituksen hyväksymisajankohtana. Tässä tapauksessa ei ole väliä mistä syystä oikeushenkilö on merkitty arvonlisäverorekisteriin tai mihin käyttöön tavara tuodaan. Jos oikeus henkilö on tulli-ilmoituksen hyväksymisajankohtana arvonlisäverorekisterissä, toimivaltaisena viranomaisena toimii Verohallinto. (Hyttinen, 2018, s.118)

Tullille on tehtävä tuonti-ilmoitus, vaikka tulli ei enää perisikään arvonlisävero. Tulli tekee ilmoituksen perusteella tullauspäätöksen ja tullausarvon sekä perii tullimaksut. Arvonlisäveron määrä perustuu usein tavarantoiminnan tullausarvoon. (Tulli, n.d.)

Maahantuonnin arvonlisäveron määrä määräytyy tullin antaman tullausarvon perusteella. Tullausarvo tarkoittaa tavarantoiminnan hintaa, johon on lisätty kuljetus- ja vakuutuskustannukset sekä muut kuljetukseen liittyvät kustannukset kuten lastaus- ja pakkaus-kustannukset. Lopullinen arvonlisäveron peruste saadaan, kun tullausarvoon lisätään tullin määräämät kustannukset, joita ovat tullimaksut, tuontimaksut sekä muut verot kuin arvonlisävero. Veron perusteeseen lisätään myös jatkokuljetus Suomessa tai yhteisön sisällä olevaan määräpaikkaan, jos kuljetus on tiedossa jo veronsuorittamisvelvollisuuden syntyhetkellä. Arvonlisäveroprosentti määräytyy samalla tavalla kuin normaalisti Suomessa eli se riippuu tavarasta. Arvonlisäveron määrä saadaan kertomalla veron peruste veroprosentilla. (Kauppakamarilehti, 2018)

Arvonlisäverovelvolliset maahantuojat ilmoittavat arvonlisäveron määrän suoraan verohallinnolle. Ilmoitus tapahtuu omavero-palvelussa. Kun tavara tulee yrityksen arvonlisäverovelvollista toimintaa varten, se on vähennyskelpoista. Tämä tarkoittaa, että maahantuonnin arvonlisävero ilmoitetaan myös veroilmoituksen vähennettävään osaan, jolloin maksettavaa arvonlisävero maahantuonnista ei tule. Vähennystä ei saa tehdä, jos tavara tulee vähennyskeltottomaan käyttöön. (Kauppakamarilehti, 2018)

Kuva 4. Toimivaltainen viranomaismainen (Verohallinto, 2019)

Vuonna 2013 tuli voimaan vähäarvoisten maahantuontien raja, joka on enintään 22 euroa ja pienin kannettava vero viisi euroa. Maahantuonnista ei siis tarvitse kantaa veroa, jos tuotteen hinta on alle 22 euroa. Kuitenkin vuonna 2018 tulleen arvonlisämuutoksen mukaan viiden euron rajaa ei sovelleta verohallinnon vastuulle kuuluvan tuonnin arvonlisäverotuksessa. Tämä tarkoittaa, että yritysten, jotka ilmoittavat maahantuonnin arvonlisäveron verohallinnolle, ilmoittavat myös vähäarvoisten maahantuontien arvonlisäverot. (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 634)

3.2 Yhteisöhankinta

Hankinnan määritellään olevan yhteisöhankinta silloin, kun tavara sen ostoon liittyen kuljetetaan EU-maasta toiseen ja kun ostaja on elinkeinoharjoittaja tai muu oikeushenkilö (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 204). Yhteisöhankinnan tekevän elinkeinoharjoittajan tai muun oikeushenkilön on suoritettava hankinnasta arvonlisävero. Yhteisöhankinnan verotus toteuttaa määränpäämaaperiaatetta eli yhteisöhankinta verotetaan ensisijaisesti siinä maassa mihin se saapuu ostajalle. Hankinta verotetaan siis Suomessa silloin kun se on kuljetuksen päättyessä Suomessa. (Hyttinen, 2018. s.52)

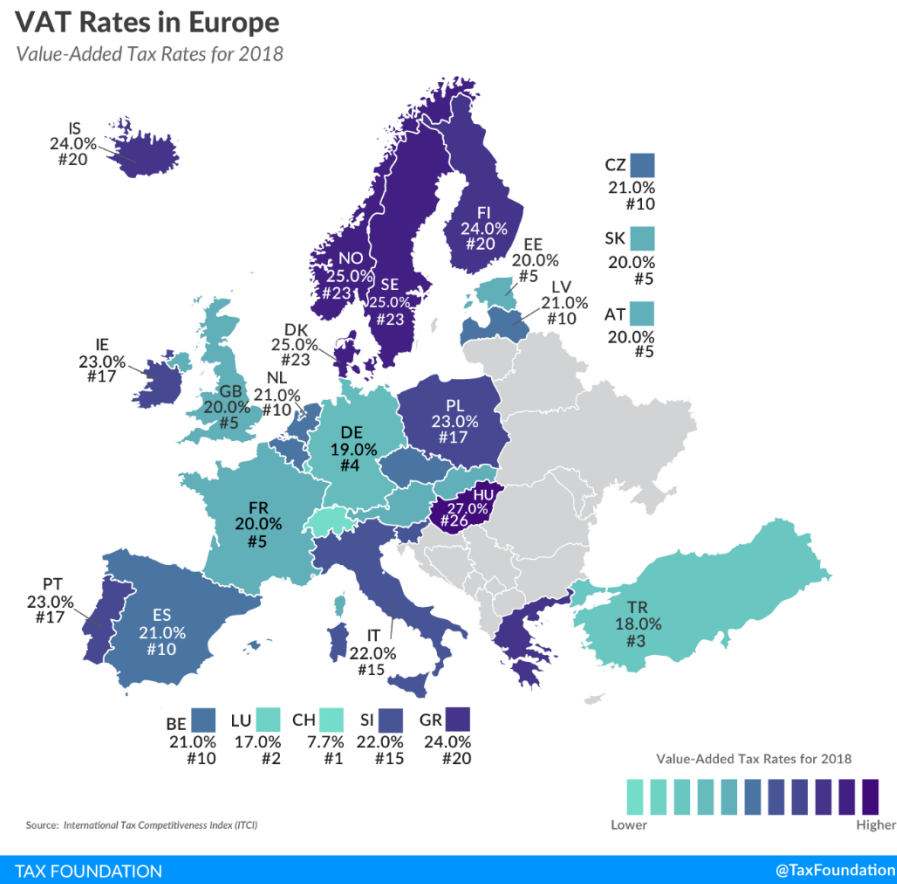
Jos oikeushenkilö ei ole arvonlisäverovelvollinen ja ostaa yhteisömaista tuotteita kalenterivuodenaikana yli 10 000 eurolla, hankinnat verotetaan Suomessa ja oikeushenkilön joutuu rekisteröitymään arvonlisävelvolliseksi (Tomperi, 2019, s. 291). Tavarantoimittajalla on oikeus vähentää arvonlisäveron määrä yhteisöhankinnasta, jos tuote tulee verolliseen käyttöön. Tämä tarkoittaa, että yritys ilmoittaa verohallinnolle tuotteesta maksettavan arvonlisäveron määrän sekä arvonlisäverovähennyksen määrän, jotka ovat saman suuruiset. Näin ollen yhteisöhankinnasta ei tule veroa maksettavaksi. (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 205)

Ei-verovelvollinen ostaja suorittaa myyjän kotimaan veron ostosta. Esimerkiksi yksityishenkilö maksaa ostamastaan tuotteesta myyjän kotimaan mukaisen veron. Tätä toimintatapaa kutsutaan alkuperämaaperiaatteeksi. (Hyttinen, 2018. s. 68)

Yhteisöhankinnan veronperuste on vastikkeen hinta ilman veron osuutta. Vastikkeella tarkoitetaan hintaa, jossa on kaikki hinnannlisät. Käytännössä veronperuste määräytyy samalla tavalla kuin Suomessa eli veroa suoritetaan myös esimerkiksi laskutuslisästä ja kuljetuskustannuksista. Tuotteen verokanta on sama kuin vastaavan tavarantoimittajan verokanta Suomessa. (Hyttinen, 2018. s. 56)

Tavarantoimittajan lasku voi olla ulkomaan valuutassa, joten se pitää muuntaa. Muuntopankissa on käytettävä liikepankin tai Euroopan keskuspankin julkaisemaa kurssia. Kurssia on käytettävä joko tavarantoimittajan vastaanottokuukauden 15.

päivänä tai laskutusajankohtana, jos lasku on saatu ennen 15. päivää. (Hytinen, 2018. s. 56)

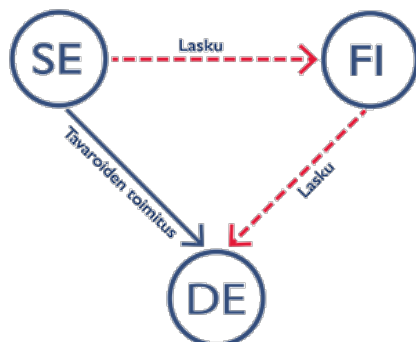
Kuva 5. Euroopan unionin veroalue ja veroprosentit (Tax foundation, 2019)

Yhteisökauppaa käydessä yrityksen tulisi antaa arvonlisäverotunnisteesta kaupankäynnin yhteydessä. Tunnisteen avulla yritys voi käydä kauppaa määräraamaperiaatteen mukaisesti, eli kauppahintaan ei kuulu myyntimaan arvonlisävero, vaan ostajalla on vastuu ilmoittaa arvonlisävero. Tunnisteiden avulla pystytään myös valvoa yhteisökaupankäyntiä. Suomessa tunnus muodostuu yrityksen Y-tunnuksesta, johon on lisätty etuliitteeksi maatunnus FI, kuitenkin ilman Y-tunnuksen väliviivaa. Esimerkiksi, jos yrityksen Y-tunnus on 1234567-8, arvonlisäverotunniste on FI12345678. (Tomperi, 2019, s. 287-288)

3.3 Kolmikantakauppa

Kolmikantakauppa tarkoittaa kaupankäyntitilannetta, jossa kauppaa käydään kolmen eri jäsenvaltion arvonlisäverovelvollisten yrityksen välillä, niin että tuote siirtyy kuitenkin suoraan kahden jäsenvaltion välillä (Tulli

n.d.). Kolmikantakauppa on niin sanottu ketjukauppatilanne, jossa tavara- virta ei seuraa laskutusvirtaa, vaan tavarat kulkevat eri reittiä kuin laskut (Hyttinen, 2018, s. 71)

Kuva 6. Kolmikantakauppa (Tulli, n.d.)

Kuvan kaksi esimerkissä ensimmäinen myyjä eli SE myy tuotteen verotto- mana yhteisömyyntinä FI:lle, joka käsittelee ostonsa verottomana, sillä eh- dolla että hän on laittanut omaan myyntitositteeseensa asianmukaiset merkinnät kolmikantakaupasta. Ostaja DE saa siis laskun, jossa on mer- kintä kolmikantakaupasta. DE on verovelvollinen ensimmäisen ostajan eli FI:n myynnistä. (Verohallinto, 2017)

Tavaran ensimmäisenä olevan suomalaisen yrityksen katsotaan tekevän yhteisömyyntin kuljetuksen päättymisvaltiossa Suomen arvonlisävero- tunnisteella, kun tietyt edellytykset täyttyvät. Edellytyksenä on että, tavara on hankittu edelleen myyntiä varten, tavara kuljetetaan suoraan kuljetuk- sen päättymisvaltioon yrityksen asiakkaalle, asiakas on päättymisvaltiossa arvonlisäverovelvollinen ja että myyntilaskussa on tarvittavat merkinnät kolmikantatilanteesta. (Arvonlisäverotus, 2018, s. 400)

3.4 Poikkeukset

Arvonlisäverolain pykälässä 94 säädetään tuotteet, joiden maahantuonti on arvonlisäverotonta. Niitä ovat muun muassa äidinmaito, ihmisveri, ih- miselimet ja ihmiskudokset, sijoituskulta, kulta, jos maahantuojana on kes- kuspankki ja sanoma- ja aikakauslehdet tietyillä ehdoilla. Myös osan tullit- tomien tavaroiden maahantuonti on verotonta. Nämä verottomuudet mainitaan arvonlisäverolain 94 §:n 1 momentin kohdissa 12 ja 14-17a. Jos tuotteen maahantuonti on arvonlisäverotonta, myös sen hankinta yhtei- söstä on arvonlisäverotonta. (Arvonlisäverolaki, 1501, 1993)

Verotonta tuontia on myös tietovälineen ja sille tallennetun atk-erikoisohjelmiston tuonti. Erikoisohjelmistolla tarkoitetaan asiakaan yksilöityihin tarpeisiin suunniteltu ohjelmisto. AVL 89§:n mukaan atk-ohjelmiston myynnin katsotaan olevan palvelun myyntiä kokonaisuudessaan, vaikka ohjelmisto olisikin talletusalustalla. Talletusalustaa eli tavaraa ei siis katsota myytävän erikseen. (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 634)

Ahvenanmaan maakunta ei kuulu EU:n arvonlisäveroalueeseen, joten tavarahankintoja toisista EU-maista Ahvenanmaalle käsitellään maahantuontina. Jos Ahvenanmaalainen yritys ostaa tuotteita Euroopasta suoraan Manner-Suomeen, osto käsitellään yhteisöhankintana. Siihen käsitelläänkö osto maahantuontina vai yhteisöhankintana vaikuttaa tavaran fyysinen liike eikä yrityksen kotipaikka. (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 205-206)

4 ARVONLISÄVERO KIRJANPIDOSSA

Arvonlisäveroa seurataan kirjanpidossa hankintojen arvonlisäverosaamiset- ja myynnin arvonlisäverovelka -tileillä. Näiden tilien erotuksesta saadaan tilitettävän arvonlisäveron määrä (Eklund & Hakonen, 2018, s. 85). Ulkomaan kauppaan liittyvät arvonlisäverokirjaukset kirjataan niille tarkoitetuille tileille, sillä arvonlisäveron määrä ulkomaankaupasta pitää pystyä erittelemään veroilmoitukselle. (Tomperi, 2019, s. 61)

Maksettavan veron määrään vaikuttavien kirjanpidon kirjausten on perustuttava asian mukaisesti tosittesiin eli kuitteihin tai laskuihin. Eri arvonlisäverokantaiset myynnit ja ostot on kirjattava omille kirjanpitotileilleen tai erotella ne alv-koodien perusteella. Näin eri verokantaiset erät voidaan selvittää. (Tomperi, 2019, s. 55)

Meno- ja tulotileille kirjataan oston tai myynnin arvonlisäveroton määrä ja arvonlisäveron osuus kirjataan, joko myynnin arvonlisäverovelka tai hankintojen arvonlisäverosaamiset -tilille. Jos oston veroa ei saada vähentää, kirjataan veron osuus menotilin lisäykseksi. (Tomperi, 2019, s.55)

4.1 Lakisäädökset

Arvonlisäverolain mukaan veron määrään vaikuttavat tekijät pitää saada selville ja tarkastettavaksi kirjanpidosta. Kirjanpitolaissa edellytetään, että kirjanpito on järjestettävä niin, että lakisäätteiset ilmoitukset pystytään tekemään ajantasaisesti. (Leppiniemi & Kykkänen, 2019)

Laissa määritetään verovelvollisen oikeus arvonlisäverovähennykseen. Verovelvollinen saa vähentää verollista liiketoimintaa varten ostamansa tavaran tai palvelun veron osuuden. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 102.) Vähennysoikeuden edellytyksenä on, että tavarasta tai palvelusta saadaan lainmukainen lasku tai muu laskuna toimiva tosite. Lisäksi maahan tuodun tavaran vähennysoikeuden edellytyksenä on, että maahantuojalla on asianmukaiset tulliasiakirjat eli tullauspäätös. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 102a.)

Vero tulee kohdistaa lain antamien sääntöjen mukaan. Maahantuonnista suoritettava vero kohdistetaan kalenterikuukaudelle, jolla tullauspäätös on saatu. Verovelvollinen voi joutua laiminlyöntien takia erityismenettelyyn, jolloin vero kohdistetaan kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 135.)

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy, kun tavara on toimitettu tai palvelu suoritettu, vastike tai osa siitä on kertynyt ennen kuin tavara on toimitettu, 79 § tarkoitettu suoritus eli tuki tai avustus on saatu ja kun tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 15.)

Veron vähennykset kohdistetaan kuukaudelle, jolloin tavara on vastaanotettu, ostohinta tai osa siitä on maksettu ennen kuin tavara on vastaanotettu, tavara on otettu käyttöön tai kun maahantuonnin tullauspäätös on annettu. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 141.) Yhteisöhanhinnan arvonlisäverovähennys kohdistetaan samalle kuukaudelle kuin siitä suoritettava vero. (Arvonlisäverolaki 1501/1993 § 141a.)

4.2 Maahantuonnin kirjaaminen

Tuonnin arvonlisäverotuksen muutos vuonna 2018 aiheutti myös muutoksia arvonlisäveron kirjanpitokäsittelyssä, kun aikaisemmin arvonlisävero maksettiin tullille ja vähennys tehtiin ilmoituksella jälkikäteen. 2018 vuoden muutoksen jälkeen arvonlisäveronperuste pitää itse laskea ja kirjata kirjanpitoon asianmukaisille tileille. (PK-Economics, 2017)

Tuontioso kirjataan menotilille riippuen sen luonteesta. Tuontien ostotilinä käytetään usein ”tuonti ostot” nimistä tiliä, joka mahdollistaa tuontiosojen seuraamisen tuloslaskelmalta. Jos tuotu tavara tulee arvonlisäverollisesti vähennyskelpoiseen käyttöön, kirjataan arvonlisävero sekä maksettavaksi eli arvonlisäverovelka -tilille ja vähennettäväksi arvonlisäverosaamiset -tilille. Jos vähennysoikeutta ei ole, vähennettävän arvonlisäosuus kirjataan menonlisäykseksi menotilille. (Eklund & Hakonen, 2018, s. 130)

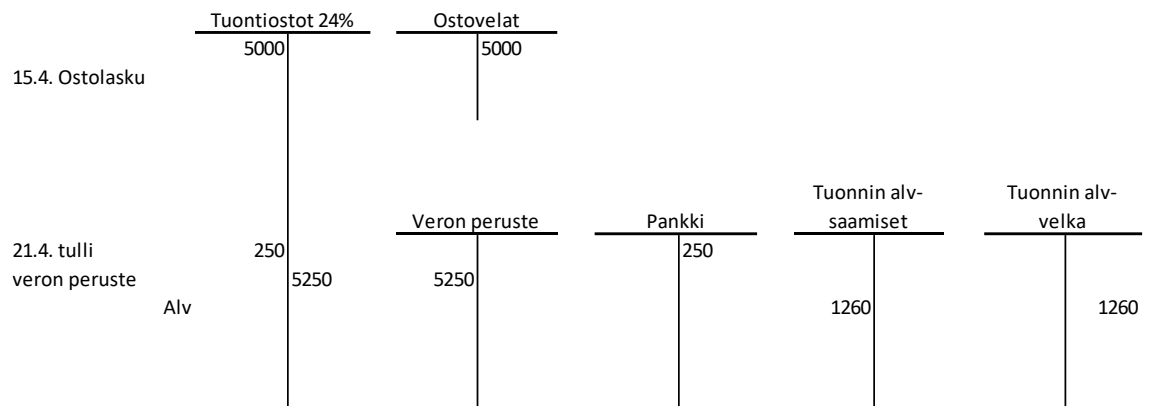
Tuontioso kirjataan kirjanpitoon sille kuukaudelle, jolloin osto on tapahtunut, joko ostovelat -tilille tai suoraan pankkitililtä, riippuen siitä onko tavara maksettu heti vai ostettu laskulla. Jos myyjältä on saatu lasku, osto kirjataan ostovelkoihin. (Eklund & Hakonen, 2018, s. 131)

Arvonlisävero kohdistetaan sille kuukaudelle, jolloin tullauspäätös on annettu. Tullauspäätöksestä selviää tavaran tullausarvo, jota käytetään arvonlisäperusteen laskemiseen. Arvonlisäveronperuste on tullausarvo, johon lisätään valtiolle ja Euroopan unionille kannettavat verot, tullit, tuontimaksut ja muut maksut (Eklund & Hakonen, 2018, s. 131). Seuraavassa esimerkissä havainnollistetaan maahantuonnin arvonlisäverokäsittely.

15.4. on ostettu tuotteita, joiden veroprosentti Suomessa on 24 %. Tuotteet on ostettu laskulla, joten kirjataan laskun summa ostovelaksi. Menotilinä käytetään tuonti ostot -tiliä. (Tomperi, 2019, s. 297)

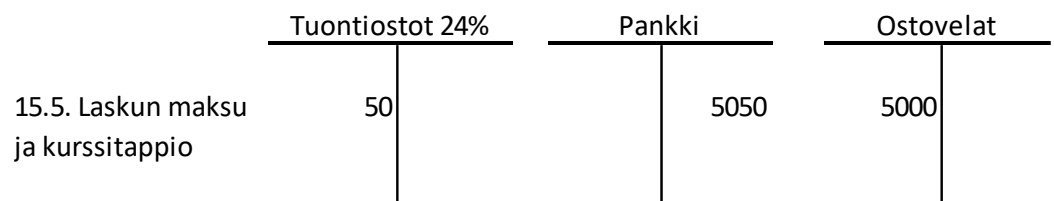
21.4. on saatu tullilta tullauspäätös, jossa tuotteiden tullausarvoksi on saatu 5000 euroa ja maksettavaa tullia 250 euroa. Näin ollen arvonlisäveron perusteeksi saadaan 5250 euroa. Arvonlisäveron määrä saadaan siis laskemalla veronperusteesta 24 prosenttia. Arvonlisävero 1260 euroa kirjataan tuonnin alv-saamiset- ja tuonnin alv-velkatilille. (Tomperi, 2019, s. 297)

Tullausarvo	5000 euroa
Tulli	250 euroa
Veron peruste	=5250 euroa
Arvonlisävero 24%	1260 euroa
(Tomperi 2019, s. 297)	

Kuva 7. Tuontiotoston kirjaaminen (Tomperi 2019, s. 297)

15.5. ostolasku on maksettu, mutta valuutan kurssi on muuttunut ostopäivän kurssiin verrattuna, joten yritykselle tulee tästä kurssitappiota. Kurssitappio kirjataan tuonti ostot-tilille debet-puolelle. Ostovelkojen debet-puolelle tulee sen verran mitä sinne on alun perinkin ostohetkellä laitettu velaksi. Pankkitilin kredit-puolelle tulee maksettu summa euromääräisenä. (Tomperi, 2019, s. 297)

Kuva 8. Tuontiotoston maksun kirjaaminen (Tomperi 2019, s. 297)

4.3 Yhteisöhankinnan kirjaaminen

Yhteisöhankintojen kirjaaminen on yksikertaisempaa kuin tuonnin, sillä yhteisöhankinnoista ei tarvitse ilmoittaa tullille ja näin ollen arvonlisäveron perustetta ei tarvitse laskea samalla tavalla. Euroopan unionista ostettaessa tavaraa, tavaran myyjä käsittelee myynnin arvonlisäverottomana omassa myyntimaassaan, joten ostaja on verovelvollinen yhteisöhankinnasta. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68)

Suomessa ostaja vastaa itse arvonlisäveron laskemisesta arvonlisäverosäännösten mukaisesti. Ostaja kirjaa arvonlisäveron arvonlisäverovelaksi. Jos hankinta on vähennyskelpoinen eli se on tehty arvonlisäverollista toimintaa varten, arvonlisäveron määrän saa vähentää. Tämä tarkoittaa käytännössä, että yhteisöhankinnoista ei jouduta suorittamaan arvonlisäveroa (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68). Seuraavassa esimerkissä havainnollistetaan yhteisöhankinnan arvonlisäverokäsittely.

Tässä esimerkissä yritys ostaa Euroopasta tuotteita 1000 eurolla. Tuotteet tulevat vähennyskelpoiseen käyttöön ja ne verotetaan Suomessa yleisen verokannan mukaan. 12.10. yritys ostaa tuotteet laskulla, joten kirjataan 1000 euroa menotilille yhteisöhankinnat 24% sekä ostovelkoihin. Laskettu arvonlisävero kirjataan sekä yhteisöhankintojen alv-saamiseksi, että alv-velaksi. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68)

	Yhteisöhankinnat 24%	Ostovelat	Yhteisöhankintojen alv-saamiset	Yhteisöhankintojen alv-velka
12.10.	1000	1000	240	240

Kuva 9. Yhteisöhankinnan kirjaaminen (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68)

Tuotteet maksetaan 27.10., jolloin pankkitililtä lähtee 1000 euroa. Kirjanpitoon kirjataan siis 1000 euroa pankkitilin kredit-puolelle ja 1000 euroa ostovelkojen debet-puolelle. Ostovelat-tililtä poistuu sinne aikaisemmin ostohetkellä laitettu summa. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68)

	Pankkitili	Ostovelat
27.10.	1000	1000

Kuva 10. Yhteisöhankinnan maksun kirjaaminen (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 68)

Yritys saattaa myös ostaa yhteisöstä tavaraa, joka ei tule arvonlisäverovähennyskelpoiseen tarkoitukseen, jolloin tavarasta ei saa tehdä arvonlisäverovähennystä. Tällöin arvonlisäveron määrä lisätään menon lisäykseksi ja arvonlisäverovelka kirjataan normaalisti yhteisöhankintojen alv-velka -tilille (Eklund & Hakonen, 2018, s. 127). Alla esimerkki vähennyskelvottomasta yhteisöhankinnasta.

Esimerkissä yritys ostaa laskulla vähennyskelvottomia edustuskuluja yhteisöstä. Tuotteiden hinta kirjataan normaalisti menotilille ja ostovelkoihin.

Laskettu arvonlisävero kirjataan alv-velkatilille ja menon lisäykseksi, koska vähennysoikeutta ei ole. (Eklund & Hakonen, 2018, s. 127)

	Edustuskulut 14%	Ostovelat	Yhteisöhankintojen alv-velka
Lasku	500	500	
Alv	70		70

Kuva 11. Vähennyskelvoton yhteisöhankinta (Eklund & Hakonen, 2018, s. 127)

Menotili tulee valita niin, että kirjanpito-ohjelma ymmärtää kirjauksen olevan yhteisöhankintaa, sillä veroilmoituksella ilmoitetaan myös tavaraostojen kokonaismäärä eikä vain arvonlisäveron määrää. (Eklund & Hakonen, 2018, s. 127)

4.4 OmaVero-tapahtumien kirjaaminen

OmaVero-palveluun ilmoitettu maksettavan veron määrä saadaan kirjanpidosta. Maksettava arvonlisävero saadaan, kun verovelasta vähennetään verosaamiset. Jos yrityksellä on enemmän saamisia kuin verovelkaa, yritys saa verohallinnolta palautusta. Kirjanpidossa tulisi olla OmaVero-velkatili, jotta verovelkojen ja -saamisten täsmäyttämien olisi helpompaa. Tälle tilille kirjataan veroilmoituksessa annetut tiedot ja verojen maksu verohallinnolle. (Tomperi, 2019, s. 63.) Seuraavassa esimerkissä havainnollistetaan arvonlisäveron kirjaaminen.

Tammikuun hankintojen alv-saamiset ovat 1500 euroa ja myyntien alv-velka on 2500 euroa. Saamiset ja velka siirretään maksettava alv-velkatilille, jolta selviää, kuinka paljon tilitettävää arvonlisäveroa tammikuulta tulee. (Tomperi, 2019, s. 63)

	Hankintojen alv- saamiset	Myyntien alv-velka	Maksettava alv- velka
31.1.	(1500) 1500	2500 (2500)	1500 2500

Kuva 12. Arvonlisäveron kirjaaminen (Tomperi, 2019, s. 63)

Tammikuun arvonlisävero ilmoitetaan maaliskuun veroilmoituksella, jonka eräpäivä on 12. päivä. Kun ilmoitus tehdään, maksettava alv-velkatililtä siirtyy ilmoitettu summa OmaVero-velkatilille. Maksu tapahtuu pankkitililtä, joten kirjaus tulee pankkitilin kredit-puolelle ja OmaVero-velkatilin debet -puolelle. (Tomperi, 2019, s. 65)

	Pankkitili	OmaVero-velat	Maksettava alv- velka
11.3. alv-ilmoitus		1000	1000 (1000)
12.3. veron maksu	1000	1000	

Kuva 13. Veron ilmoituksen ja maksun kirjaaminen (Tomperi, 2019, s. 65)

Veroihin voi sisältyä viivästyskorkoa tai hyvityskorkoa, riippuen maksun ajankohdasta. Nämä kirjataan kirjanpitoon OmaVerosta saatavien tietojen perusteella. Viivästyskorot kirjataan per viivästyskorot ja an OmaVero-velat sekä hyvityskorot per OmaVero-velat ja an korkotuotot. (Tomperi, 2019, s. 65)

Tilinpäätöksessä kaikki arvonlisäverotilit päätetään maksettava alv-velkatilille, jolloin taseeseen jää vain yksi arvonlisäverovelkatili. Tällä tilillä tulee olemaan tilinpäätöksen jälkeen tilinpäätöskuukauden ja sitä edeltävän kuukauden arvonlisäverovelka, jos yritys on kuukausikäsitellyssä. Arvonlisävero ei siis näin ollen vaadi tilinpäätöksessä poikkeuksellista käsittelyä. Arvonlisäverovelka tai saaminen on tilinpäätöksessä otsikon ”lyhytaikaiset velat” tai ”lyhytaikaiset saamiset” alla. Kuukausikäsitellyssä oleva yritys täsmäyttää arvonlisäverovelkatilin, joka kuukausi (Eklund & Hakonen, 2018, s. 149)

5 ARVONLISÄVERON ILMOITTAMINEN

Vero ilmoitetaan oma-aloitteisesti verkossa OmaVero-palvelussa, joka korvasi vuonna 2017 aikaisemmin käytössä olleen Verotili-palvelun. Verokauden tiedot annetaan sähköisesti palveluun, jossa vero maksetaan verohallinnolle määräpäiviä noudattaen. (Arvonlisäverotus 2018, 2018, s. 897)

5.1 Ohjeet ja säännökset

Arvonlisävero ilmoitetaan verokausittain. Verokaudella tarkoitetaan ajanjaksoa, jolta arvonlisävero ilmoitetaan ja maksetaan. Lähtökohtaisesti verokausi on kuukausi, mutta myös poikkeuksia on. Tiettyjen edellytyksien täytyessä arvonlisäverovelvollinen voi hakeutua neljänneskalenterivuosi- tai kalenterivuosisimenettelyyn. Neljänneskalenterivuosisimenettelyyn voi hakea yritys, jonka liikevaihto on enintään 100 000 euroa ja kalenterivuosisimenettelyyn voi hakea yritys, jonka liikevaihto on enintään 30 000 euroa. Valittu verokausi sitoo verovelvollista 12 kuukauden ajan, mutta verohallinto voi kuitenkin siirtää verovelvollisen lyhyempään verokauteen tämän 12 kuukauden aikana. (Sainio & Laine, 2017, s. 8-11)

Pidennettyyn verokauteen voi hakea heti yritystä perustaessa perustamisilmoituksella. Yritys voi myös hakeutua pidennettyyn verokauteen perustamisen jälkeen verohallinnon lomakkeella numero 4071 tai muutosilmoituksella Y4-Y6. Uusi verokausi tulee voimaan seuraavalle kalenterivuodelle, joten ilmoitus muutoksesta pitää olla verohallinnolla edeltävän kalenterivuoden loppuun mennessä. Verokausimuutosta voi hakea milloin vain kalenterivuoden aikana, mutta se tulee aina voimaan seuraavasta vuodesta lähtien. (Sainio & Laine, 2017, s. 12)

Lyhyempään verokauteen siirtyminen tapahtuu samoilla lomakkeilla kuin pidennettyyn verokauteen siirtyminen. Muutos tulee kuitenkin voimaan nopeammin ja uutta verokautta sovelletaan jo seuraavan lyhyemmän verokauden alusta. Valittu lyhyempi verokausi sitoo verovelvollista 12 kuukauden ajan. Esimerkiksi, jos yritys verokausi on kalenterivuosi ja sen verokausi muuttuu kuukauden mittaiseksi lokakuun alussa, tammi-syyskuun arvonlisäveroilmoitus annetaan marraskuun 12. päivänä. Siitä eteenpäin verot ilmoitetaan kuukausittain normaalisti kuukausimenettelyn mukaisesti. (Sainio & Laine, 2017, s. 17)

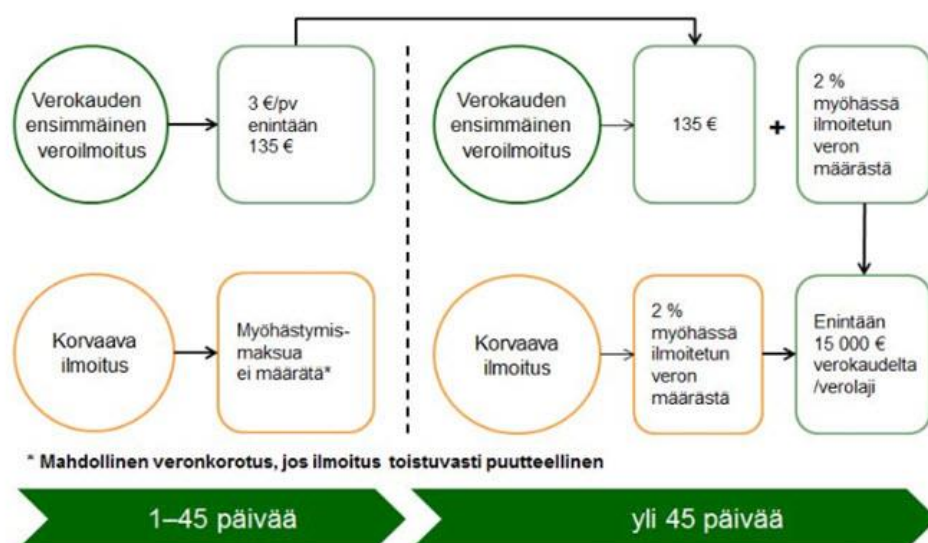
Verohallinto on määrittänyt arvonlisäveron ilmoittamiselle ja maksamiselle tietyt määräpäivät, joita yritysten tulee noudattaa sanktioiden uhalla. Yleisin verokausi on kalenterikuukausi, jolloin arvonlisävero pitää ilmoittaa ja maksaa verohallinnolle kuukauden 12. päivään mennessä. Ilmoituksella ilmoitetaan ilmoituskuukauden edeltävää kuukautta aikaisemman kuukauden arvonlisävero. Eli käytännössä tammikuun arvonlisävero ilmoitetaan ja maksetaan vasta maaliskuussa. (Verohallinto, 2019)

Neljänneskalenterivuosisittelyssä olevan yrityksen tulee maksaa ja ilmoittaa arvonlisävero vuosineljänneksen toisena seuraavan kuukauden 12. päivään mennessä. Eli ensimmäisen kalenterivuosisittelyn vero pitää ilmoittaa ja maksaa viimeistään 12.5. Kalenterivuosisittelyssä arvonlisäveron määräpäivä ei ole 12. päivä, vaan vero pitää ilmoittaa ja maksaa kalenterivuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä. (Verohallinto, 2019)

On mahdollista, että yritys saa verojen palautusta tilanteissa, joissa ilmoituksella vähennettävää veroa on tilitettävää veroa enemmän. Pääsääntönä on, että verohallinto palauttaa veron yritykselle heti käsittelyn jälkeen, mutta verovelvollinen voi kuitenkin asettaa sille palautusajankohdan tai palautusrajan. Palautettava vero voidaan käyttää muihin erääntyviin veroihin suoraan OmaVero-palvelussa. (Arvonlisävero 2018, 2018, s. 898)

Myöhästyneille ilmoituksille verohallinto on määrännyt päiväkohtaisen myöhästymismaksun sekä veron määrään perustuvan myöhästymismaksun. Jos verokauden ensimmäinen ilmoitus on myöhässä 1-45 päivää, jokaiselta myöhästymispäivältä tulee maksettavaksi kolmen euron päiväkohtainen maksu, joka on enintään 135 euroa. Myöhästymisen ylittäessä 45 päivää, päiväkohtaisen maksuun lisätään myöhästymismaksu, joka on kaksi prosenttia ilmoitetun veron määrästä. Myöhästymismaksu on enintään 15 000 euroa verolajilta. (Verohallinto, 2019)

Oikaisuilmoitukselle ei määrätä myöhästymismaksua, jos se on annettu viimeistään 45 päivää alkuperäisen veroilmoituksen määräpäivän jälkeen. Jos oikaisuilmoitus on annettu yli 45 päivää määräpäivän jälkeen, maksettavaksi tulee kaksi prosenttia ilmoitetun veron määrästä. (Verohallinto, 2019)

Kuva 14. Myöhästymismaksut (Verohallinto, 2019)

5.2 OmaVero-palvelu

OmaVero-palvelu on verohallinnon hallinnoima verkkopalvelu, josta pystytään seuraamaan veroja ja maksuja koskevia tietoja. Sieltä löytyy ilmoitetut arvonlisäverot, palkkojen ennakonpidätykset, työnantajan sairausvakuutusmaksut sekä tuloveron ennakot. Yritys pystyy seuraamaan palvelusta maksettuja veroja, saatuja palautuksia sekä verojen eräpäiviä. Omaaloitteisten verojen ilmoittaminen tapahtuu OmaVero-palvelussa. (Tomperi, 2019, s. 63)

OmaVero-palveluun kirjaututaan Katso-tunnisteella. Katso-tunnisteella yrityksen edustaja voi tunnistautua viranomaisen sähköisiin palveluihin. Tunnisteen avulla yritys voi valtuuttaa muun muassa tilitoimiston tai muun asianhoitajan asioimaan verkkopalvelussa yrityksen puolesta. (Katso, n.d.)

Arvonlisäveron ilmoittaminen OmaVerossa on tehty suhteellisen helpoksi yritykselle. Ilmoittaminen itsessään on nopea prosessi, mutta ilmoituksen oikeellisuus riippuu pitkälti kirjanpidosta saatavista tiedoista. Palvelussa yritys tekee uuden ilmoituksen, johon täytetään tiedot myynneistä ja ostoista (kts. kuva 15). Jos yritys on oikeutettu alarajahuojennukseen, myös siihen liittyvät tiedot ilmoitetaan.

ARVONLISÄVERON TIEDOT

Verokausi	Vuosi		euroa	snt
Vero kotimaan myynnistä verokannoittain	euroa	snt		
24 %:n vero				
14 %:n vero				
10 %:n vero				
Vero tavarastoista muista EU-maista				
Vero palveluostoista muista EU-maista				
Vero tavaroiden maahan- tuonneista EU:n ulkopuolelta				
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista (käännetty verovelvollisuus)				
Verokauden vähennettävä vero				
Alarajahuojennuksen määrä				
Maksettava vero / Palautukseen oikeuttava vero (-)				
0-verokannan alainen liikevaihto				
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin				
Palvelujen myynnit muihin EU-maihin				
Tavaraostot muista EU-maista				
Palveluostot muista EU-maista				
Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta				
Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit (käännetty verovelvollisuus)				
Rakentamispalvelun ja metalliromun ostot (käännetty verovelvollisuus)				
Arvonlisäveron alarajahuojennukseen oikeutettu täyttää				
			euroa	snt
Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto				
Alarajahuojennukseen oikeuttava vero				

Kuva 15. Ilmoitettavat tiedot verohallinnolle (Verohallinto, 2019)

5.3 Alarajahuojennus

Jos yrityksen liikevaihto on vähäistä, yritys voi ilmoittaa alarajahuojennuksen. Huojennuksen tiedot ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksella tilikauden viimeisen kuukauden tai neljänneksen ilmoituksessa. Vuosimenetelyssä oleva yritys ilmoittaa huojennuksen kalenterivuoden

veroilmoituksella. Yritys vähentää huojennuksen määrän sen kauden tilitettävästä verosta miltä ilmoitus on annettu. Ilmoituksen voi tehdä viimeistään kolmen vuoden päästä siitä tilikaudesta, mitä ilmoitus koskee. (Verohallinto, 2019)

Alarajahuojennusta laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverolliset myynnit ilman arvonlisäveron osuutta, käännetyn arvonlisäveron myynnit sekä tietyt arvonlisäverottomat myynnit, kuten muun muassa yhteisömyynnit, vientimyynnit, verottomat matkustajamyynnit, verottomat palvelumyynnit sekä verottomat moottoriajoneuvojen myynnit. Huojennusta laskettaessa ei siis aina oteta huomioon koko liikevaihtoa. (Verohallinto, 2019) Alarajahuojennuksen suuruus määräytyy seuraavan kaavan mukaisesti.

$$\text{vero} - (\text{liikevaihto} - 10\,000 \text{ e}) \times \text{vero} \\ 20\,000 \text{ e}$$

Laskukaavan jakajana oleva 20 000 euroa saadaan, kun alarajahuojennuksen rajasta eli 30 000 eurosta vähennetään 10 000 euroa. Jos liikevaihto on alle 10 000 euroa, huojennuksen suuruus on koko tilitettävän arvonlisäveron määrä. (Tomperi, 2019, s 66)

6 ARVONLISÄVEROTOIMIEN SUORITTAMINEN MAAHANTUONTIYRITYKSELLE

Kuusela & Kuusela avoin yhtiö on vuonna 2018 perustettu yritys, jonka päätoimialana on verkkokauppa ja toimialaluokituksena on laajanvalikoiman postimyynti ja verkkokauppa. Tällä hetkellä yritys myy lähinnä perhokalastustuotteita perhostore.fi -verkkosivuston kautta. Yrityksen tuotteista suurin osa tulee Euroopan ulkopuolelta, mutta myös Euroopasta löytyy tuotteita kilpailukykyiseen hintaan.

Toiminnallisessa osuudessa yritykselle suoritetaan maahantuonnin kirjanpidolliset toimet sekä Euroopan ulkopuolisesta tuonnista että Euroopan sisäisestä yhteisöhankinnasta. Suurin osa Perhostoren perhokalikoimasta tulee Keniasta, joten tuontiosuudessa käsitellään tuontia Keniasta. Yhteisöhankinta on tehty Saksasta, josta muun muassa perhovapoja saa edullisesti. Toiminnallisessa osuudessa pystytään käytännössä toteamaan, mitä eroa tuonnilla ja yhteisöhankinnalla on kirjanpidossa.

Yrityksen tavoitteena on laajentaa valikoimaa ja tuoda verkkokauppaan myös isompia tuotteita, kuten vapoja ja keloja, jolloin asiakas saisi verkkokaupasta suurimman osan perhokalastuksessa tarvittavista tuotteista. Verkkokaupan valikoima koostuu suurimmalta osin perhoista ja pienistä oheistuotteista.

Yrityksen arvonlisäverokausi on vuosi eli arvonlisävero ilmoitetaan ja maksetaan viimeistään arvonlisäverokautta seuraavan helmikuun loppuun mennessä. Toiminnallisessa osassa käsitellään arvonlisäveroilmoitusta, joka on tehty vuoden 2018 arvonlisäverosta, mikä näkyy veron pienenä määränä.

6.1 Tositteet

Yrityksen kirjanpitoon vaaditaan asianmukaiset tositteet, eli todistukset liiketapahtumasta. Tuonnin tositteina toimii myyjältä saatu lasku tai kuitti sekä tullin tullauspäätös. Jos huolintaliike on hoitanut tullauksen ostajan puolesta, myös huolintaliikkeen lasku on kirjanpitoaineistoa. Yhteisöhankintojen tositteena toimii lasku tai kuitti, jossa tulee olla ALV-numero. Yhteisöhankinnoissa ei ole tullia, joten tullauspäätöstä ei tarvita. Arvonlisäverolaissa on määritetty tietyt vaatimuksen yrityksen laskuille. Tällaisia pakollisia laskumerkintöjä ovat:

- laskun päivämäärä
- juokseva tunniste eli laskun numero
- myyjän alv-tunniste eli y-tunnus tai yhteisökaupassa VAT-tunniste
- ostajan arvonlisäverotunniste yhteisökaupassa ja käännetyn verovelvollisuuden tilanteissa

- myyjän ja ostajan oikeelliset nimi- ja osoitetiedot
- tavaroiden tai palvelun määrä ja luonne
- toimituspäivä tai palvelun suorituspäivä ja ennakkomaksun maksupäivä
- veron peruste, hinta ilman veroa sekä hyvitykset ja alennukset
- verokannat
- suoritettavan veron määrä euroina
- merkintä myynnin verottomuudesta
- merkintä ”käännetty verovelvollisuus”, jos sovelletaan käännettyä verovelvollisuutta
- merkintä ”itselaskutus”, jos ostaja laatii laskun myyjän puolesta
- merkintä ”voittomarginaalijärjestelmä – käytetyt tavarat”, jos myydään käytettyä tavaraa tai taide-esineitä marginaaliverotusmenettelyn piirissä
- merkintä ”voittomarginaalijärjestelmä – keräily- ja antiikkiesineet, jos keräily- ja antiikkiesineiden myyntiin sovelletaan marginaaliverotusmenettelyä.
- viittaus aikaisempaan laskuun, jos kyseessä on muutoslasku. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 50-52)

6.2 Kirjanpito-ohjelmien automaatio

Kirjanpitäjän rooli muuttuu automaation myötä yhä enemmän tarkastajamaisempaan suuntaan. Hyvin suunniteltu ja toteutettu automaatio vähentää kirjanpitäjän tehtäviä huomattavasti. Kirjanpitäjä voi luoda useimpiin nykyaikaisiin ohjelmiin kirjanpitosääntöjä, joita ohjelmisto toteuttaa itsenäisesti. (Taloussanomat, 2018)

Useita kirjanpidon elementtejä voidaan automatisoida ajan säästämiseksi. Esimerkiksi ostolaskuille voidaan tehdä automaattisia tiliöintiehdotuksia perustuen aiempiin tilityksiin tai toimittajaan. Jos toimittaja on eurooppalainen yritys, jolta tilataan usein myytäviä tuotteita, voidaan automatisoida ohjelma suorittamaan tai ehdottamaan tilit aina yhteisöhallinnalle sopiviksi.

Tiliotetositteita voidaan automatisoida viitteiden ja erilaisten tiliöintisääntöjen mukaisesti, jolloin kirjanpitäjän työ nopeutuu merkittävästi. Epäselvät tilanteet voidaan viedä selvittelytilille, josta kirjanpitäjä voi käydä ne läpi.

Arvonlisäveroilmoitus tapahtuu monissa ohjelmissa suoraan ohjelman kautta, jolloin OmaVeron ei tarvitse kirjautua verohallinnon sivujen kautta. Ohjelma tekee myös automaattisesti arvonlisäverotositteen kirjanpitoon ja tuo ilmoitukselle oikeat luvut kirjanpidosta.

Automaatiolla on merkittävä rooli kirjanpitäjien työkuorman hallitsemisessa ja prosessien nopeuttamisessa. Kuitenkin monimutkaisissa

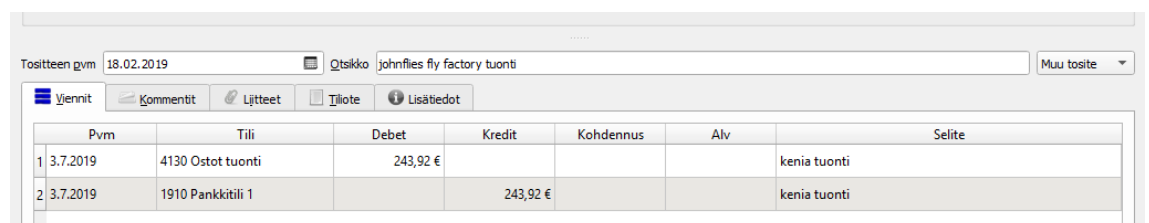
kirjauksissa, kuten maahantuontikirjauksissa kirjanpitäjän täytyy edelleen osallistua kirjauksen tekemiseen.

6.3 Maahantuonti Keniasta

Yritys tuo maahan Keniasta myytäviä tuotteita tietyn väliajoin, joten on erityisen tärkeää, että maahantuontikirjaus tehdään oikein. Tuotteet ovat pieniä, joten toimitus ei ole kallis eikä isoja tuontihuolintakuluja synny. Toimituskulu maksetaan tuotteiden hinnassa ja myyjä hoitaa toimituksen Suomeen.

Yrityksen kirjanpitoon on tehty uusi tili maahantuontikirjausta varten. Tämä tili on nimeltään ”tuonti EU:n ulkopuolelta”. Tilin arvonlisälajiksi valittiin maahantuonnin alv, jolloin ohjelma laskee arvonlisäveron määrän automaattisesti. Tätä tiliä käytetään siinä vaiheessa, kun kirjataan maahantuonnin arvonlisävero tullauspäätöksen mukaan.

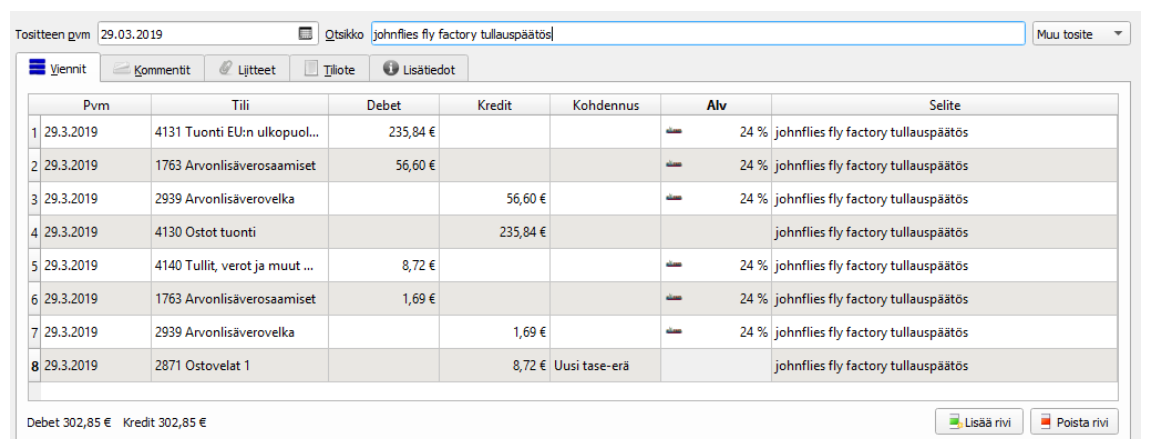
Tilaus on maksettu suoraan Paypal-tililtä myyjälle, joten ostovelat-tiliä ei tarvitse käyttää, vaan tuontioisto menee suoraan pankkitililtä.

Pvm	Tili	Debet	Kredit	Kohdennus	Alv	Selite
1 3.7.2019	4130 Ostot tuonti	243,92 €				kenia tuonti
2 3.7.2019	1910 Pankkitili 1		243,92 €			kenia tuonti

Kuva 16. Maahantuontikirjaus kirjanpidossa

Kuvassa 16 näkyvä ensimmäinen kirjaus on tehty silloin kun osto on tapahtunut eikä tullauspäätöstä ole vielä tullut. Osto kirjataan menotilille ”4130 Ostot tuonti”, jolle ei ole ohjelmoitu alv-lajia. Jos tuote olisi ostettu laskulla, pankkitilin sijasta vastatilinä olisi ostovelat-tili.

Pvm	Tili	Debet	Kredit	Kohdennus	Alv	Selite
1 29.3.2019	4131 Tuonti EU:n ulkopuol...	235,84 €			24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
2 29.3.2019	1763 Arvonlisäveroasamiset	56,60 €			24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
3 29.3.2019	2939 Arvonlisäverovelka		56,60 €		24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
4 29.3.2019	4130 Ostot tuonti		235,84 €			johnflies fly factory tullauspäätös
5 29.3.2019	4140 Tullit, verot ja muut ...	8,72 €			24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
6 29.3.2019	1763 Arvonlisäveroasamiset	1,69 €			24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
7 29.3.2019	2939 Arvonlisäverovelka		1,69 €		24 %	johnflies fly factory tullauspäätös
8 29.3.2019	2871 Ostovelat 1		8,72 €	Uusi tase-erä		johnflies fly factory tullauspäätös

Debet 302,85 € Kredit 302,85 €

Kuva 17. Maahantuontikirjaus kirjanpidossa, kun tullauspäätös on saatu.

Tullauspäätös on saatu 29.3., joten arvonlisävero kirjataan sille päivälle (Kuva 17). menotilinä käytetään aikaisemmin luotua 4131-tiliä, jolle on ohjelmoitu alv-laji. Ohjelma laskee arvonlisäveromäärän automaattisesti. Koska tuonnille on nyt kaksi menotiliä, oikaistaan 4130-tiliä tullausarvon verran, jolloin tuloslaskelmaan jää todellinen tuonnin määrä.

Kuvassa 17 arvonlisäveron perusteeseen kuuluu myös tullimaksu, joten myös siitä on ilmoitettava arvonlisävero. Tässä tapauksessa tullauspäätös on saatu 29.3.2019, mutta tullimaksun eräpäivä on 8.4.2019, joten tullimaksun vastatilinä on käytetty ostovelkoja. Menotilinä käytetään 4140-tiliä eli "tullit, verot ja muut maksut". Kirjauksessa on eritelty tavaran arvonlisävero ja tullimaksun arvonlisävero kirjauksen selkeyttämiseksi, mutta ne voidaan myös kirjata samalle riville.

6.4 Yhteisöhankinta Saksasta

Yritykselle tilattiin saksalaiselta kalastustuotteiden myyjältä valikoimaan perhokalastussettejä. Tilaaminen tapahtui verkkokaupan kautta, johon pystyttiin ilmoittamaan yrityksen alv-tunnus. Alv-tunnuksen avulla arvonlisäverovelvollisuus siirtyi myyjältä ostajalle. Näin ollen maksettavaksi tuli tuotteiden hinta ilman Saksan arvonlisäveroa, joka on 19 %. Tuotteiden hinta ilman alv-numeroa olisi siis ollut 237,25 euroa, mutta maksettavaksi loppujen lopuksi jäi 202,56 euroa.

Maksutavaksi valikoitui pankkisiirto. Myyjäyritykseltä saatiin asianmukainen tosite, jossa oli kaikki vaadittavat merkinnät, kuten alv-tunnukset ja molempien yritysten perustiedot. Tilatut tuotteet ovat myyntiin tarkoitettuja tuotteita, joten niiden meno tiliksi tulee yhteisöhankinnat-tili (Kuva 18). Tälle tilille tulevat kaikki Euroopasta hankitut tuotteet ja tarvikkeet.

Pvm	Tili	Debet	Kredit	Kohdennus	Alv	Selite
1 23.9.2019	4110 Yhteisöhankinnat	202,56 €			24 %	fishingtackle 24 yhteisöhankinta
2 23.9.2019	1763 Arvonlisäverosaamiset	48,61 €			24 %	fishingtackle 24 yhteisöhankinta
3 23.9.2019	2939 Arvonlisäverovelka		48,61 €		24 %	fishingtackle 24 yhteisöhankinta
4 23.9.2019	1910 Pankkitili 1		202,56 €			fishingtackle 24 yhteisöhankinta

Debet 251,17 € Kredit 251,17 €

Kuva 18. Yhteisöhankintakirjaus kirjanpidossa

Arvonlisäverovelvollisuus on ostajalla, joten arvonlisävero pitää ilmoittaa Suomeen. Näiden Saksasta tilatuiden tavaroiden arvonlisäveroprosentti on 24, joten määrä on 48,61 euroa. Tässä tapauksessa tuotteet tulevat yritykselle myytäväksi tuotteiksi, mikä tarkoittaa, että arvonlisäveron saa

myös vähentää. Arvonlisävero kirjataan siis alv-velaksi ja alv-saamiseksi, jolloin tilitettävää arvonlisävelkaa ei todellisuudessa tule, mutta ne tulee kuitenkin ilmoittaa verohallinnolle arvonlisäveroilmoituksella.

Tässä kirjanpito-ohjelmassa ei ole erikseen yhteisöhankintojen alv-tilejä, vaan arvonlisävero kirjataan aina samoille tileille, mutta ohjelma erittelee ne alv-raportilla verolajin mukaan. Alv-tilien verolajia pystytään muuttamaan kirjauskohtaisesti, jolloin ei tarvita useampaa alv-tiliä.

Tuotteiden ostaminen Euroopan sisältä on kohtuullisen vaivatonta. Tärkeää on ilmoittaa alv-numero myyjälle sekä muistaa ilmoittaa yhteisöhankinnat omaveroilmoituksella verohallinnolle, vaikka maksettavaa veroa hankinnasta ei syntyisikään.

6.5 Arvonlisäveron ilmoittaminen Omavero-palvelussa

OmaVero-palveluun kirjaudutaan yrityksen Katso-tunnisteella. Kirjanpito-ohjelmisto tekee automaattisesti raportin ilmoitettavasta arvonlisäverosta arvonlisäverokauden päätyttyä. Raportilta saadaan ilmoitettavan arvonlisäveron määrä suoraan OmaVeron arvonlisäveroilmoitukseen.

Esimerkkinä toimii arvonlisäveroilmoitus, jossa on ilmoitettu arvonlisävero vuodelta 2018. Tässä vaiheessa yritys on ollut toiminnassa noin kolme kuukautta, joten veroilmoituksella ei ole paljoa myyntiä tai ostoja. Yrityksen arvonlisäverokausi on yksi vuosi. OmaVero-palvelusta valitaan arvonlisävero ja oikean verokauden kohdalta toiminto ”tee ilmoitus”, jolloin päästään ilmoittamaan arvonlisäveroa (Kuva 19).

Suomeksi Pä s

Teemu Kuusela Käyttäjäprofiili Apua asio

Etusivu > Kuusela & Kuusela avoin yhtiö > Tee ilmoitus - Valitse kausi

Arvonlisävero

Valitse kausi Tulevat kaudet ?

Kausi	Tila	Toiminto
31.12.2019		Tee ilmoitus
31.12.2018		Tee ilmoitus
2 riviä		

Kuva 19. ALV-ilmoitus: Kauden valinta (OmaVero-palvelu)

Kuvassa 20 veroilmoituksella näkyy verokausi, jolta arvonlisävero ilmoitetaan. Jos yrityksellä ei olisi toimintaa verokaudella, valittaisiin ilmoitukselta ”ei toimintaa verokaudella”. Yritys voi halutessaan tilittää arvonlisäveron maksuperusteisesti tai suoriteperusteisesti. Veroilmoitukselle valitaan tässä tapauksessa suoriteperusteisesti.

Arvonlisäveroilmoitus

Asiakas	Verokausi
Kuusela & Kuusela avoin yhtiö, 2925628-8	2018 (vuosi)
Ei toimintaa	
☐ Ei toimintaa verokaudella.	
Maksuperusteinen arvonlisävero	
Tilitätkö arvonlisäveron tällä verokaudella maksuperusteisesti?	
<input type="button" value="Kyllä"/> <input checked="" type="button" value="Ei"/> <input type="button" value="?"/>	
Vero kotimaan myynneistä verokannoittain	
24 %:n vero	<input type="text" value="19,00"/> € <input type="button" value="?"/>
14 %:n vero	<input type="text" value="0,00"/> €
10 %:n vero	<input type="text" value="0,00"/> €

Kuva 20. ALV-ilmoitus: Vero kotimaan myynneistä (OmaVero-palvelu)

Vero kotimaan myynneistä saadaan kirjanpidosta arvonlisäverolaskelmalta (Kuva 20). Yrityksen myynti on ollut vähäistä ja veroa ilmoitetaan vain 19 euroa. Raportilta saadaan, että arvonlisävero tavaraostoista EU:n ulkopuolelta on 163,01 euroa, joten ilmoitetaan se sille kuuluvaan sarakkeeseen (Kuva 21). Yrityksellä ei ollut vielä vuonna 2018 tavaraostoja EU-maista, joten niitä ei ole tähän ilmoitettu, mutta vuoden 2019 veroilmoitukseen tavaraostot Saksasta ilmoitetaan. Kokonaisuudessa vähennettäväksi veroksi saadaan 169,74 euroa. Veroilmoitukselle ei ilmoiteta erikseen ostoja kotimaasta vaan ne sisältyvät ”verokauden vähennettävä vero” -kohtaan.

Yrityksen liikevaihto on pieni, joten ilmoitetaan alarajahuojennus kuvan 21 mukaisesti. Myös alarajahuojennuksen tiedot saadaan kirjanpidosta arvonlisäverolaskelmalta. Tässä tapauksessa alarajahuojennus tarkoittaa käytännössä sitä, että maksettavaa arvonlisäveroa ei tule yritykselle.

Vero ostoista ja maahantuonneista

Vero tavaraostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Vero palveluostoista muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="163,01"/>	€	
Vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Vähennettävä vero

Verokauden vähennettävä vero	<input type="text" value="169,74"/>	€	?	
Ilmoitanko alarajahuojennuksen tietoja tällä verokaudella?		<input checked="" type="button" value="Kyllä"/>	<input type="button" value="Ei"/>	?
Ilmoita alarajahuojennus kalenterivuoden tai tilikauden viimeisen verokauden veroilmoituksella.				
Alarajahuojennuksen oikeuttava liikevaihto	<input type="text" value="79,15"/>	€		
Alarajahuojennuksen oikeuttava vero	<input type="text" value="12,27"/>	€		
Alarajahuojennuksen määrä	<input type="text" value="12,27"/>	€		
Maksettava vero / palautukseen oikeuttava vero		0,00 €		

Kuva 21. ALV-ilmoitus: Vero ostoista (OmaVero-palvelu)

”Myynnit, ostot ja maahantuonnit” -osioon ilmoitetaan ostot ulkomailta. Yrityksellä ei ollut vielä 2018 vuonna tavaraostoja EU-maista, mutta normaalisti myös ne ilmoitettaisiin tähän osioon kohtaan ”tavaroiden ostot muista EU-maista”. Ostoja Euroopan ulkopuolelta oli 679,16 eurolla (Kuva 22).

Myynnit, ostot ja maahantuonnit

0-verokannan alainen liikevaihto	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Palveluiden myynnit muihin EU-maihin	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaraostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Palveluostot muista EU-maista	<input type="text" value="0,00"/>	€	
Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta	<input type="text" value="679,16"/>	€	?
Tullilta saatu vertailutieto tavaroiden maahantuonneista	<input type="text" value="43,65"/>	€	i
Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit (käännetty verovelvollisuus)	<input type="text" value="0,00"/>	€	?
Rakentamispalvelun ja metalliromun ostot	<input type="text" value="0,00"/>	€	

Lisätietojen antajan yhteystiedot

Omat yhteystiedot (käyttäjaprofiili)

Muut yhteystiedot

Kuva 22. ALV-ilmoitus: Yhteisöhanke ja maahantuonnit (OmaVero-palvelu)

Ilmoituksen lopussa annetaan lisätietojen antajan yhteystiedot verohallinnolle mahdollista lisäselvitystä varten. Veron pääsee maksamaan suoraan palvelussa veroilmoituksen jättämisen jälkeen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Arvonlisäverotukseen liittyy paljon sääntöjä, joita yrittäjän ja kirjanpitäjän tulee ottaa huomioon. Esimerkiksi mitkä kaikki kulut ovat vähennyskelpoisia kirjanpidossa ja millä verokannalla tuotteet ja palvelut tulee laskuttaa. Arvonlisävero voi monelle uudelle yrittäjälle tuottaa hankaluuksia monien sääntöjen takia. Tämän takia arvonlisäverotukseen tulisi perehtyä vähintäänkin yleisellä tasolla, jotta yrittäjä ymmärtää, miksi veroja maksetaan myynneistä mahdollisesti joka kuukausi verohallinnolle.

Yritystä perustaessa on hyvä miettiä arvonlisäveroverokauden pituus. Jos liikevaihdon odotetaan pysyvän pienenä, neljännesvuosi- tai vuosimenettely voi sopia yritykselle hyvin. Jos tositteita tulee kuitenkin kirjanpitoon paljon, perinteinen kuukausimenettely on paras vaihtoehto. Näin myös yrityksen taloustilannetta pystytään seuraamaan kuukausitasolla paremmin. Arvonlisäverokauden pituus määrittelee myös kirjanpidon aikataulun. Kuukausikäsitellyssä olevan yrityksen kirjanpito, pitää tehdä vähintään noin kuukauden viiveellä edellisen kuukauden päättymisestä, sillä vero ilmoitukselle on tiukat määräpäivät.

Maahantuonnin arvonlisäverotuksen muutos on vaatinut kirjanpito-ohjelmistojen päivittämistä, mutta kaiken kaikkiaan tuonnin arvonlisäveron ilmoittaminen suoraan verohallinnolle on positiivinen asia. Aikaisemmin vero on maksettu tullille, minkä jälkeen vähennys on ilmoitettu verohallinnolle kausiveroilmoituksella. Nyt vähennyskelpoisesta maahantuonnista arvonlisävero ja vähennys ilmoitetaan samaan aikaan, jolloin rahaa ei tarvitse maksaa ulos yrityksestä. Tietysti veron perusteen laskeminen omaaloitteisesti lisää kirjanpitäjän työn määrää.

Yhteisöhankearvonlisäverokäsittely on pysynyt samana ja on muutenkin paljon maahantuonnin käsittelyä yksinkertaisempaa. Yhteisöhankearvonlisäveron ilmoittaminen tulee muistaa ilmoittaa alv-tunnus myyjälle, jolloin osto saadaan hoidettua määrämaaperiaatteen mukaisesti. Euroopan ulkopuolelta tehdyt maahantuonnit pitää tullata, mikä tekee siitä monimutkaisempaa kirjanpidossa. Muun muassa eri kuluerien ajallinen kohdistaminen voi tuottaa hankaluuksia. Yhteisöhankearvonlisäveron ilmoittamisen helppous tukee vaivatonta kaupankäyntiä Euroopan yhteisön sisällä.

Nykyään Euroopasta tuotteiden tilaaminen ei eroa paljoakaan kotimaasta tilaamisesta. Mahdollisia tukkumyyjiä löytyy Internetistä todella paljon ja yhteydenotto myyjiin on vaivatonta. Tiettyjä tuotteita voi saada ulkomailta reilusti halvemmalla. Maahantuontien ja yhteisöhankearvonlisäveron ilmoittamisen määrä on viime vuosina kasvanut varmasti ja tulee todennäköisesti kasvamaan edelleen. Tämä on varmasti ollut osasyy siihen, miksi maahantuontien arvonlisäveron ilmoittaminen tehdään nykyään verohallinnolle.

OmaVero-palvelussa arvonlisäveron ilmoittaminen on tehty käyttäjäystävälliseksi. Ilmoittaminen on selkeää ja helppoa sekä verohallinto tarjoaa hyvät ohjeet sen tekemiseen. Verohallinto kehittää palveluaan jatkuvasti, mikä näkyy ajoittaisina katkoksina. Pääsääntöisesti palvelu toimii kuitenkin moitteettomasti. OmaVerosta löytyy kaikki yrityksen veroasiat yhdestä paikasta verkosta, mikä tekee siitä yrittäjän ja kirjanpitäjän välttämättömän työkalun.

Toiminnallisessa osuudessa tehdyt kirjaukset on tehty onnistuneesti arvonlisäverotuksen ohjeita noudattaen. Tämä tarkoittaa, että arvonlisävero käyttäytyy yrityksen kirjanpidossa oikein. Työn tavoitteena oli myös tehdä arvonlisäveroilmoitus vuodelta 2018. Tämä tavoite saatiin toteutettua onnistuneesti.

LÄHTEET

Arvonlisäverolaki 1501/1993. Haettu 15.10.2019 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501#O1L10P102>

Eklund, I. & Hakonen, M. (2018). *Kirjanpidon taitajaksi*. Helsinki: Sanoma pro Oy.

Huhtala, H. (2018). *Arvonlisävero 2018*. Helsinki, Edita.

Huhtala, H. Kallio, M. Lindholm, M. Ojala, M. Säaskilahti, J. Takala, J. (2018). *Arvonlisäverotus 2018*. Helsinki: Edita

Hyttinen, P. (2018). *Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus*. Helsinki: ST-Akatemia.

Juanto, L. (2018). *Arvonlisäverotus ja muu kulutusvero*. Helsinki: Alma talent.

Katso. (n.d.), Katso-tunniste ja Katso-palvelu. Haettu 28.10 osoitteesta <https://yritys.tunnistus.fi/>

Kauppakamarilehti. (2018). Maahantuonnin arvonlisäverotus. Haettu 20.7. osoitteesta <https://www.kauppakamarilehti.fi/index.php/neuvontapalvelut/maahantuonnin-arvonlisaverotus/>

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. (2019). *Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta*. Helsinki: Alma talent.

Sainio, N. & Laine, S. (2017). *Arvonlisäveron ja ennakonpidätyksen ilmoittaminen ja maksaminen käytännönläheisesti*. Helsinki: kauppakamari

PK-Economics. (2017). Maahantuonnin arvonlisäverotuksen muutokset 2018. Haettu 12.11.2019 osoitteesta <https://pk-economics.fi/maahantuonnin-arvonlisaverotuksen-muutokset-2018/>

Taloussanomat. (2018). Taloushallinnon automaatio. haettu 4.10 osoitteesta <https://tilisanomat.fi/teknologia/taloushallinnon-automaatio-2>

Tax foundation (2019). Euroopan unionin veroalue ja veroprosentit. Haettu 24.10.2019 osoitteesta <https://taxfoundation.org/vat-rates-europe-2019/>

Tilisanomat. (2018). Taloushallinnon automaatio. Haettu 1.11.2019 osoitteesta <https://tilisanomat.fi/teknologia/taloushallinnon-automaatio-2>

Tomperi, S. (2019). *Kehittyvä kirjanpito*. Helsinki: Edita

Tomperi, S. (2019). *Kirjanpito ja tilinpäätöskirjaukset*. Helsinki: Edita

Tulli. (n.d.) Kolmikantakauppa. haettu 12.11.2019 osoitteesta <https://tulli.fi/intrastat/kolmikantakauppa>

Tulli. (n.d.) Tuojana toimiminen. haettu 20.7.2019 osoitteesta <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/aloittelevat-yritykset/tuojana-toimiminen>

Tuomi-Sorjonen, P. (2018). *Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus*. Helsinki: Sanoma pro Oy

Verohallinto. (2016). Arvonlisäverottoman vähäisen toiminnan raja. Haettu 15.7.2019 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48658/arvonlisaverottoman_vahaisen_toiminnan_3/

Verohallinto. (2017). Kolmikantakauppa. Haettu 12.11.2019 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48691/arvonlisaverotus_eutavarakaupass/

Verohallinto. (2017). Ulkomaankaupan arvonlisäverotus. Haettu 16.10.2019 osoitteesta https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/

Verohallinto. (2018). Arvonlisäveroprosentit. Haettu 15.7.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisäveroprosentit/>

Verohallinto. (2019). Arvonlisäveron alarajahuojennus. Haettu 4.10.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48634/arvonlis%C3%A4veron-alarajahuojennus/>

Verohallinto. (2019). Arvonlisäveroton liiketoiminta. Haettu 15.7.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlis%C3%A4veroprosentit/arvonlis%C3%A4veroton-liiketoiminta/>

Verohallinto. (2019). Ilmoittamisen ja maksamisen määräpäivät. Haettu 28.10.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/omaaloitteiset-verot/määräpäivät/>

Verohallinto. 2018. Ilmoitettavat tiedot verohallinnolle. Haettu osoitteesta https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/lo-makkeet/kuvaus/veroilmoitus_omaaloitteisista_veroista/

Verohallinto. (2019). Näin ilmoittaudut tai hakeudut alv-rekisteriin. Haettu 15.7.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/rekisterointi/>

Verohallinto. (2019). Oma-aloitteisten verojen veroilmoituksen myöhästymismaksu. Haettu 28.10.2019 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/omaaloitteiset-verot/omaaloitteisten-verojen-veroilmoituksen/>

Veronmaksajat. (2019). Verokertymät Suomessa. Haettu 2.12.2019 <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Verotuotot/#0ef6c3a1>

Yrityksen-perustaminen.net (2019). Arvonlisävero 2019. Haettu 9.11. osoitteesta <https://yrityksen-perustaminen.net/arvonlisavero/#ilmoittaminen>

Y-tunnus. (2019). Kuusi kysymystä arvonlisäverosta – ota faktat haltuun. Haettu 2.12.2019 osoitteesta <https://y-studio.fi/yrityksen-alku/verotus/arvonlisavero-6-kysymysta/>